

Sygn. akt I Ns 66/16

POSTANOWIENIE – końcowe

Dnia 13 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Sanoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Janusz Hatylak

Protokolant: pracownik administracyjny Renata Krzok

po rozpoznaniu w dniu 30.01.2019 r. w Sanoku

na rozprawie

sprawy z wniosku: G. W.

z udziałem uczestników: A. C. i D. V. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku oraz o zgodny dział spadków

postanawia

I. U s t a l i ć, że przedmiotem zgodnego działu spadków po M. C. (1) s. W. i M., zmarłym w dniu 04.09.2015 r., oraz po M. C. (2) z domu G. c. J. i H., zmarłej w dniu 05.02.2015 r. jest:

- zabudowana nieruchomość gruntowa o powierzchni 0,0429 ha, oznaczona w ewidencji gruntów numerem (...), położona w S. w województwie (...), posadowiony jest na niej budynek mieszkalny, murowany, piętrowy, wolnostojący o wartości 300.000 zł (trzysta tysięcy złotych), a dla nieruchomości w Sądzie Rejonowym w (...) prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...), gdzie w Dziale II własność na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej wpisana jest na rzecz M. C. (1) s. W. i M. i dla M. C. (3) c. J. i H..

II. D o k o n a ć zgodnego działu spadków w ten sposób, że:

1. p r z y z n a ć dla G. W. c. M. i M. (PESEL: (...)) na w ł a s n o ś ć zabudowaną nieruchomość położoną w S. przy ulicy (...) oznaczoną jako działka numerem ewidencyjny (...), o wartości 300.000 zł (trzysta tysięcy złotych) szczegółowo opisaną w punkcie I.

2. z a s á d z i ć od wnioskodawczyni G. W. (PESEL: (...)) na rzecz uczestników:

- A. C. s. M. i M.

- D. V. (2) z domu C. c. M. i M.

należności w kwotach po 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy złotych), dla każdego uczestnika z tytułu spłaty pieniężnej udziału spadkowego, w terminie do 3 (trzech) miesięcy, licząc od daty prawomocności niniejszego orzeczenia spadkowego, pod rygorem zapłacenia odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

III. U s t a l i ć, że uczestnicy: A. C. i D. V. (2) z domu C., mają partycypować w ewentualnej spłacie nieprzedawnionych długów spadkowych M. C. (3), każdy po 1/3 ich wysokości do czynnej wartości spadku, który został im dany z dobrodziejstwem inwentarza.

IV. U s t a l i ć, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania sądowego związane z ich udziałem w sprawie, w tym koszty zastępstw pełnomocników – adwokata i radcy prawnego.

V. U s t a l i ć, że wnioskodawczyni uiściła opłaty sądowe od zgodnego wniosku o dział spadków i stwierdzenie nabycia spadku.

Sygn. akt I Ns 66/16

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 13 lutego 2019 r.

W dniu 29.06.2011 r. G. W. złożyła w Sądzie Rejonowym w S. wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu M. C. (1) zmarłym w dniu 09.04.2015r. oraz o przeprowadzenie działu spadku po rodzicach, przy czym jej matka M. C. (3) zmarła w dniu 05.02.2015r., a po niej właściwe postępowanie spadkowe zostało już wszczęte. Równocześnie wskazano przedmiot działu, którym jest zabudowana nieruchomość stanowiąca wspólność majątkową małżeńską, położona w S. przy ulicy K. (...) nr (...), przy czym działka oznaczona nr (...) jest zabudowana budynkiem mieszkalnym. Nade wszystko zainteresowana przedstawiła testament notarialny ojca sporządzony w dniu 20.10.2011r., którym została ustanowiona jedyna spadkobierczynią, nadto zgłosiła szczegółowe propozycje działowe wnosząc o przyznanie jej na własność rzeczonyj nieruchomości, zaś pozostali spadkobiercy otrzymaliby z tytułu udziału po zmarłej matce M. C. (3) należne im pieniężne spłaty adekwatne do ich udziałów (k. 3-4). Wnioskodawczyni przedłożyła także wymaganą dokumentację z księgi wieczystej o nr (...) i materiały geodezyjne dla wykazania, na dzień otwarcia spadków tytułu własności spadkodawców, rodziców (odpis księgi wieczystej i wypis z rejestru gruntów w kopercie k. 5).

Sąd, na podstawie niżej przedstawionych dowodów, ustalił następujący stan faktyczny:

Bezspornie w odrębnym postępowaniu Sąd Rejonowy w (...) prawomocnym postanowieniem z dnia 09.06.2017r. – sygn. akt I Ns (...) stwierdził, że spadek po M. C. (3), zd. G. c. J. i H. zmarłej w dniu 05 lutego 2015r. w S. na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia z dobrodziejstwem inwentarza nabyli: syn A. C., oraz córki: D. V. (1), zd. C. i G. W. zd. C. po 1/3 części każde z nich.

(Dowody: odpis postanowienia Sądu z dnia 09.06.2017 r. – k. 114, oraz akta z w/w postępowania spadkowego o sygnaturze akt I Ns (...), przy czym orzeczenie to jest na k. 107).

W trakcie rozpoznawania rzeczonyj wniosku nade wszystko Sąd dopuścił w sprawie następujące dowody: z aktu zgonu dla ustalenia daty otwarcia spadku M. C. (1), przy czym ów dokument został przetłumaczony z języka angielskiego na język polski. Zgodnie z wymogami art. 671 § 1, 2, 3 kpc odebrano również od wnioskodawczyni zapewnienie spadkowe, zaś córka spadkodawcy G. W. (PESEL: (...), legitymująca się też paszportem nr (...) wydanym przez Konsula RP w N. zapewniła, że jej ojciec M. C. (1) s. W. i M. zmarł 04.09.2015r. w H. (...) w USA, gdzie też stale ostatnio przed śmiercią zamieszkiwał od 1986r. Posiadał obywatelstwo polskie i amerykańskie. W chwili śmierci był rozwiedziony. Natomiast zawierał związek małżeński jedynie z M. C. (2) z domu G.. Jako spadkobierców ustawowych pozostawił z małżeństwa dwie córki i syna, mianowicie G. W., D. V. (1) i A. C.. Nie miał on innych dzieci własnych ani przysposobionych. Ojciec wnioskodawczyni sporządził w Polsce swój jedyny testament spisany przez notariusza J. O. w Kancelarii Notarialnej w S. w dnia 20.10.2011r. Nadto za życia spadkodawcy jego dzieci nie zrzekały się dziedziczenia, ani nie składały oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku. Nikt z tych osób nie był uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia. Zainteresowana po myśli art. 640 § 1 kpc. złożyła oświadczenie, że spadek przyjmuje z dobrodziejstwem inwentarza po swoim ojcu M. C. (1).

G. W. składając zeznanie poddała, iż ojciec nie zostawił długów spadkowych, a w skład obu spadków po rodzicach wchodzi wyłącznie dom mieszkalny położony w S., przy ulicy (...), którego rodzice byli współwłaścicielami za zasadach ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej. Spadkobierczyni przedstawiła, iż chce otrzymać wskazaną nieruchomość na wyłączną własność, jednocześnie dokona odpowiednich spłat pieniężnych na rzecz uczestników – rodzeństwa.

Na podstawie odpisu księgi wieczystej (...) ustalono faktyczną schedę spadkową, a nade wszystko, że nieruchomość którą stanowi działka zabudowana nr (...) jest wspólnością majątkową małżeńską. Dodatkowo wypis z rejestru gruntów określał powierzchnię zabudowanej nieruchomości, a konfiguracja w terenie została przedstawiona na podstawie mapy ewidencji gruntów i budynków.

(Dowód: zapewnienie spadkowe k. 10, odpis w/w księgi wieczystej oraz wypis z rejestru gruntów – w kopercie k. 5).

Po przeprowadzeniu właściwego postępowania dowodowego w szczególności ustalono, że jego uczestnicy nie zgłosili zarzutów w przedmiocie ważności testamentu ich ojca, dlatego Sąd postanowieniem z dnia 07.02.2018r. zgodnie z art. 950 kc. stwierdził, że spadek po M. C. (1) s. W. i M. zmarłym w dniu 4 września 2015r. w miejscowości H. w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej na podstawie testamentu notarialnego sporządzonego w Kancelarii Notarialnej w S. w dniu 20 października 2011r. przed notariuszem J. O. (repertorium A numer (...)) z dobrodziejstwem inwentarza nabyła w całości córka G. W. c. M. i M. (PESEL: (...)).

(Dowód: postanowienie spadkowe z dnia 07.02.2018 r. k. 60).

Dla przeprowadzenia działu spadków na rozprawie w dniu 23.05.2018r. pełnomocnik wnioskodawczyni w szczególności złożył w Sądzie operat szacunkowy opracowany przez rzeczoznawcę budowlanego mgr. inż. W. W., dotyczący ustalenia wartości rynkowej podanej wyżej nieruchomości zabudowanej położonej w S. przy ulicy (...), na łączną kwotę 276.200 zł. Ów rzeczoznawca w szczególności wykazał, że budynek wolnostojący, o powierzchni użytkowej 105,7 m⁽²⁾, piętrowy, podpiwniczony na całej powierzchni, posiadający strych, jest użytkowany od roku 1985, a działka na której jest posadowiony ma powierzchnię 4289 m⁽²⁾.

Pełnomocnik uczestników w całości zaakceptował rzeczoną wycenę rzeczoznawcy majątkowego, przy czym wnioskodawczyni zaproponowała aby do rozliczenia spadku przyjąć kwotę 300.000 zł - jako zgodne ustalenie wartości tej nieruchomości (zob. k. 68).

(Dowody: operat szacunkowy – w kopercie k. 67).

Równocześnie wraz z prowadzonym postępowaniem działowym były podejmowane czynności dla jednoznacznego ustalenia czy, a jeśli tak to

w jakiej wysokości spadkodawczyni M. C. (3) pozostawiła długi spadkowe, kredyty lub pożyczki, a jeśli tak, czy są wymagalne (por. k. 79, 80, 71, 101, 116). Sąd bowiem nie otrzymał odpowiedzi od Banku (...)- k.110 oraz od firmy (...) (k. 79), mimo wezwania skierowanego do tych instytucji.

Pełnomocnik wnioskodawczyni na każdym etapie postępowania wnosił aby, rzeczoną nieruchomość otrzymała na własność wnioskodawczyni dokonując w zamian odpowiednich spłat pieniężnych dla uczestników.

Pismem z dnia 11.01.2019r. pełnomocnik uczestnika złożył oświadczenie, iż uznaje przedmiotowy wniosek w przedmiocie działu spadku, a mianowicie by własność nieruchomości otrzymała wnioskodawczyni z obowiązkiem spłaty dla uczestników należności w kwotach po 50.000 zł przy czym rzeczone oświadczenie stanowi propozycje ugodową. Dodatkowo wskazano, iż gdyby w przyszłości miały być ujawnione ewentualne wymagalne długi M. C. (3), wówczas adekwatnie do udziałów zostaną one spłacone przez jej syna A. C., oraz córki: D. V. (1), zd. C. i G. W. zd. C.. W odpowiedzi na porozumienie działowe pełnomocnik wnioskodawczyni pismem z dnia 31.01.2019r. potwierdził, że zainteresowana G. W. akceptuje w/w sposób zgodnego podziału majątku (zob. k 124). Dodatkowo, na

rozprawie w dniu 30.01.2019r. pełnomocnik uczestnika oświadczył, że podtrzymuje wciąż a k t u a l n e stanowisko w przedmiocie sposobu przeprowadzenia działu spadku oraz naprowadzał, że z dotychczas z przeprowadzonych czynności dowodowych wynika, iż nie jest sporne, że przedmiotowa nieruchomość działowa ma łączną wartość 300.000 zł, zaś uczestnik w tej masie spadkowej ma udział 1/6 części, co określa wysokość spłaty na 50.000 zł. Nadto w sprawie działowej ma zastosowanie przepis art. 1034 kc., mianowicie także w tym znaczeniu, że Sąd „nie rozstrzyga o długach spadkowych”, przy czym wciąż nie ma skonkretyzowanych wierzycieli i nie jest wiadome, czy istnieją ich ewentualne roszczenia, czy nie są przedawnione, bądź że już zostały zaspokojone.

Dokonując rzeczowego opisu i oszacowania majątku spadkowego należy wskazać, iż jego wartość została wyceniona przez rzeczoznawcę majątkowego z zakresu wyceny nieruchomości zabudowanych, a w tym przedmiocie w trakcie prowadzonego postępowania zostały złożone przez zainteresowanych z g o d n e propozycje działowe.

Dowody przedstawione, w szczególności z dokumentów oraz spadkowych orzeczeń sądowych pozwoliły Sądowi przeprowadzić dział spadku po zmarłych M. C. (1) i po M. C. (3). W szczególności propozycje działowe zostały zgodnie przedstawione przez zainteresowanych spadkobierców. Nadto opinia biegłego rzeczoznawcy oraz zgodne oświadczenia spadkobierców złożone w tym przedmiocie dały podstawę prawidłowego ustalenia wartości schedy spadkowej.

Sąd zważył, co następuje:

Wspólność prawa do majątku spadkowego jest szczególnym przypadkiem wspólności powstałej na skutek dziedziczenia. W tej materii Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 5.06.1991r. – sygn. akt II CRN 125/91 (niepubl.) wyjaśnił, że wspólność masy majątkowej w postaci spadku nabytego przez kilku współników, stanowi współwłasność, która może być zniesiona w myśl przepisów art. 210 i nast. kc, oraz art. 617 i nast. kpc, lecz konieczne jest także zastosowanie przepisów art. 1035 i nast. kc, oraz art. 680 i nast. kpc.

Sąd, dokonując przedmiotowego podziału spadku i zniesienia współwłasności miał na względzie przytoczone wyżej klauzule generalne, natomiast realizując dyrektywę art. 622 § 2 k.p.c., uwzględniając z g o d n ą wolę spadkobierców (consensus facit legem) dokonał działu spadku w ten sposób, że po myśli art. 680 § 1 kpc ustalił, że przedmiotem zgodnego działu spadków po M. C. (1) s. W. i M., zmarłym w dniu 04.09.2015 r., oraz po M. C. (2) z domu G. c. J. i H., zmarłej w dniu 05.02.2015r. jest w y ł ą c z n i e zabudowana nieruchomość gruntowa o powierzchni 0,0423 ha, oznaczona w ewidencji gruntów numerem (...), położona w S., a posadowiony jest na niej budynek mieszkalny, murowany, piętrowy, wolnostojący o wartości 300.000 zł, zaś dla nieruchomości w Sądzie Rejonowym w (...) prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...), gdzie w Dziale II własność na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej wpisana jest na rzecz: M. C. (1) s. W. i M. i dla M. C. (3) c. J. i H..

Uwzględniając powyższe – zgodne propozycje – z tej strony Sąd dokonał działu spadków w ten sposób, że:

- p r z y z n a ł dla G. W. c. M. i M. na

w ł a s n o ś ć zabudowaną nieruchomość położoną w S. przy ulicy (...) oznaczoną jako działka numerem ewidencyjny (...),

o wartości 300.000 zł. Jednocześnie z a s ą d z i ł od wnioskodawczyni na rzecz uczestników A. C., oraz D. V. (1)

z domu C. należności w kwotach po 50.000 zł dla każdego uczestnika

z tytułu spłaty pieniężnej udziału spadkowego, w terminie do trzech miesięcy, licząc od daty prawomocności niniejszego orzeczenia spadkowego, pod rygorem zapłacenia odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Zgodnie z wymogami procedury po myśli art. 1034 kc i art. 686 kpc Sąd ustalił, że uczestnicy: A. C. i D. V. (2) z domu C., mają partycypować w ewentualnej spłacie nieprzedawnionych długów spadkowych M. C. (3), każdy po 1/3 ich wysokości do czynnej wartości spadku, który został im dany z dobrodziejstwem inwentarza, gdyż przedmiotem działu spadku mogą być wyłącznie aktywa, a jak naprowadzał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20.09.2000r. (sygn.

I CKN 1298/00 OSNC z 2001r. nr 6 poz. 94) „podział długów następuje z mocy prawa odpowiednio do podziału aktywów”.

Także zgodnie z wymogami art. 520 § 1 kpc Sąd orzekł, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania sądowego związane z ich udziałem w sprawie, w tym koszty zastępstw pełnomocników – adwokata i radcy prawnego. Nadmieniono, iż wnioskodawczyni uiściła opłaty sądowe od zgodnego wniosku o dział spadków i stwierdzenie nabycia spadku.

W omawianym przypadku nie zaistniała faktyczna potrzeba orzekania, by zainteresowani wydali G. W. nieruchomości (art. 624 kpc).

Podstawę prawną przedmiotowego orzeczenia stanowią w szczególności normy art. 688 k.p.c, w zw. z art. 618 § 1 i 2 k.p.c., oraz art. 211, 1035 k.c.

Należy zwrócić uwagę, iż wszystkie wskazane spłaty pieniężne mają być wykonane w terminie do trzech miesięcy, licząc od daty prawomocności niniejszego orzeczenia spadkowego, pod rygorem zapłacenia odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Określając powyższy termin dokonania spłat Sąd uwzględnił r e a l n e możliwości płatnicze zobowiązanej, która otrzymała majątek, dający także podstawą odpowiedniego zabezpieczenia, dla otrzymania kredytu w celu zrealizowania powyższych spłat.